

LIFE STYLE

Hành trình theo đội cánh

Xem chim là một loại hình du lịch đòi hỏi sự đam mê và kiến thức về cuộc sống hoang dã. Với gần 900 loài chim di cư và bản địa, bao gồm 103 loài chim đang có nguy cơ tuyệt chủng trên thế giới, Việt Nam nhanh chóng trở thành điểm đến ưa thích trong danh mục các điểm xem chim trên thế giới. Chỉ cần click chuột vào Google, bạn sẽ dễ dàng tìm ra những dịch vụ về xem chim, các guider hướng dẫn xem chim và các tour xem chim ở Việt Nam. Một ngày trong rừng cùng với Richard Craik, một guider xem chim kinh nghiệm đang điều hành công ty Vietnam Birding ở Tp Hồ Chí Minh, khách du lịch sẽ cảm nhận một thế giới loài chim một cách chân thực, sống động và đẹp đẽ nhất.

Việt Nam, đất nước với những cánh rừng nhiệt đới và vô số loài chim quý hiếm đang trở thành một trong những điểm xem chim yêu thích nhất thế giới.

"Xem chim là một thú vui tuyệt vời để tăng cường sức khỏe, vì nó cho bạn những cơ hội được vận động và giao hoà với thiên nhiên. Một điều thú vị là bạn luôn luôn trong tâm trạng hào hứng được trông thấy một con chim mới trong số những loài chim quý hiếm. Bạn sẽ chẳng bao giờ biết được sẽ bắt gặp những con chim gì, cho dù bạn đã có mặt ở một điểm xem

chim nào đó rất nhiều lần đi vắng nữa" Richard chia sẻ. Tên của anh hiện ra nhiều nhất trên Internet khi truy tìm với từ khoá "birding in Vietnam". Anh đã thực hiện nhiều chuyến xem chim ở Việt Nam và các nước châu Á khác như Campuchia, Thái Lan, Myanma, Malaysia, Singapore, Indonesia, Sri Lanka và Trung Quốc.

Theo Richard, Việt Nam được coi là một nước an toàn để du lịch xem chim với giá cả hợp túi tiền. Hiện nay có khoảng 15 điểm xem chim đẹp ở Việt Nam với những dịch vụ và tiện nghi xem chim phù hợp, trong đó các vườn quốc gia Cát Tiên, Bạch Mã và Cúc Phương có những tiện nghi cho phép khách du lịch có thể kết hợp xem chim và nghỉ ngơi trong rừng qua đêm. Vì vậy, khách xem chim nước ngoài đến Việt Nam ngày càng đông những năm gần đây. Tổ chức Bảo Tồn Chim Quốc Tế (BirdLife International in Indochina), và CLB Xem Chim Hà Nội là những địa chỉ tin cậy cho người yêu thích xem chim và bảo tồn chim Việt Nam. Trong khi đó, Vietnam Birding là một trong những công ty tổ chức tour xem chim thành công ở Việt Nam, góp

By Phuong Lien

Photos: Nguyen Minh Luyen

Richard (bên phải) cùng Tom Gullick - người xem chim giỏi nhất thế giới.

phần khẳng định giá trị của tài nguyên thiên nhiên Việt Nam với bạn bè quốc tế.

Richard nói, số loài chim Việt Nam chưa nhiều so với 1.000 loài ở Myanma, nhưng điều khiến cho Việt Nam trở thành điểm xem chim hấp dẫn, đó là số lượng những loài chim đặc hữu cao nhất ở Đông Nam Á - khoảng 8-10 loài như Khuướu Đầu Đen, Khuướu Đầu Đen Mã Sắng, Sẻ Thông Hồng Vàng, Mì Núi Bà, Trèo Cây Mỏ Vàng và Khuướu Mỏ Dài... Riêng ở cao nguyên Đà Lạt, số loài chim đặc hữu đã có tới 3 loài. Vườn Quốc Gia Cúc Phương là điểm xem chim ưa thích nhất ở Việt Nam nhờ sự kết hợp giữa việc tổ chức hoạt động xem chim quy mô lớn và thường xuyên, với thời tiết khí hậu lý tưởng. Vườn Quốc Gia này chỉ cách Hà Nội 120 km về phía Nam, bao gồm vùng đất thấp nhiệt đới và rừng cận núi với những đường dốc có đá vôi bao phủ. Rất nhiều loài chim đẹp được tìm thấy ở đây như Đuôi Cụt Đầu Xám, Đuôi Cụt Bụng Vàng, Giẻ Cùi Vàng, Đuôi Cụt Nâu, Gó Kiến Xanh Cổ Đổ, Niệc Nâu...

một chiếc ống nhòm và một cuốn sách có ảnh minh họa và miêu tả đặc tính của các loài chim và. Trang phục thoải mái bằng chất liệu tự nhiên như cotton là rất phù hợp với khí hậu nhiệt đới ở Việt Nam. Nên sử dụng trang phục màu xanh lá cây hoặc màu xám, tránh những màu chói sáng, nhất là màu trắng khi đi xem chim. Nên mặc áo dài tay và quần dài để tránh sự tấn công của côn trùng. Ngoài ra, một chiếc mũ rộng vành bảo vệ người xem chim khỏi ánh nắng mặt trời, và tránh lộ diện để chim bay đi là rất cần thiết. Người xem chim cũng cần phải đi ủng và mang theo một chiếc áo mưa. Vào những tháng mùa đông ở các khu rừng miền Bắc, cần mang theo áo khoác.

Muốn xem chim cần kiên nhẫn vì bất kỳ người xem chim nào cũng có thể mất hàng giờ trong rừng mà không xem được chim. Họ cũng không nên quá kỳ vọng có thể xác định đúng hết các loài chim nhìn thấy. Bởi vì kể cả những người xem chim kinh nghiệm cũng có thể mắc sai lầm. Cùng với thời gian, họ sẽ xác định chim tốt hơn nếu luyện tập đều đặn.

Xem chim là thú chơi rất được yêu thích ở châu Âu, Bắc Mỹ, Australia. Những năm trở lại đây, số người xem chim, hướng dẫn xem chim, nhiếp ảnh chim ngày càng đông ở châu Á. Riêng người xem chim không chuyên ở khu vực này đã lên đến hàng nghìn người. "Tôi hy vọng xu hướng này sẽ lan toả tới Việt Nam trước khi chúng ta cảm thấy quá muộn vì nguy cơ biến mất của các loài động thực vật quý hiếm ở Việt Nam đang ở mức báo động" Richard nói.

Điểm xem chim ưa thích thứ hai là tại những khu đất rừng ngập mặn, trong đó Vườn Quốc Gia Xuân Thủy (Nam Định) là một ví dụ điển hình. Đây là rừng ngập mặn đầu tiên ở Việt Nam được quốc tế công nhận theo công ước Ramsar. Có khoảng 215 loài chim được tìm thấy ở đây, trong đó có khoảng 160 loài chim di cư và 50 loài chim nước. Chim loài trong đó đã liệt kê trong Sách Đỏ về động vật quý hiếm trên thế giới như Cò Thiá, Rẻ Mỏ Thiá... Riêng Cò Thiá được tìm thấy ở đây chiếm 1/5 trong tổng số Cò Thiá trên toàn thế giới. Thời điểm quan sát chim tốt nhất là buổi sáng sau bình minh và chiều tối trước hoàng hôn. Đó là thời điểm chim ưa hoạt động nhất. Điều quan trọng là người xem chim cần kiên nhẫn và không nên làm náo loạn để chim bay mất.

Để xem chim, người xem cần trang bị

Wing watching

With nearly 900 native and migrant bird species, including 103 threatened or near-threatened species, Vietnam has quickly become a favorite location for the world's bird-watching aficionados.

Bird-watching, or birding, is a type of tourism that requires a great deal of knowledge and passion for wildlife as well as patience and spare time.

These days it's easy to find a wide range of birding services, guides and tours in Vietnam with just a quick online search using Yahoo or Google. And after one day in the forest with Richard Craik, an experienced English bird-watching guide who runs Vietnam Birding based in Ho Chi Minh City, it's easy to see why the world is coming here to catch a glimpse of country's vivid and beautiful birdlife.

"Birding is the perfect hobby as it keeps you healthy with lots of exercise, keeps you in touch with nature, and there is always the anticipation of seeing a new bird or a rarely seen species. You never know what you are going to see when you go birding no matter how many times you have visited a particular place!" said Richard.

Indeed, Richard's name is the most popular response when you search for "Vietnam Birding" on the internet, and he has been bird-watching in many other Asian countries, including Cambodia, Thailand, Myanmar, Malaysia, Singapore, Indonesia, Sri Lanka and China.

According to Richard, Vietnam is a safe country to travel in and prices are

reasonably cheap. There are about 15 top birding sites in the country, all of which are accessible and have reasonable facilities. Among them, national parks like Cat Tien, Bach Ma and Cuc Phuong have facilities that allow birders to stay in the heart of the forest at night while searching for certain birds. BirdLife International in Indochina and the Hanoi Bird Watching Club are organizations involved in bird protection and bird-watching, while Vietnam Birding is a dynamic tour operator that specifically focuses on showcasing Vietnam's natural habitat diversity to foreign birders.

After returning from Yok Don National Park, Richard prepared to set off for Mount Fansipan. His life is so connected to birding that he spends more days in the forest than the city.

Richard explained that while the number of Vietnam's bird species was not as high as countries like Myanmar, which has over 1,000 species, what makes Vietnam special is its endemic birds and specialties such as Black-hooded Laughingthrush.

Collared Laughingthrush, Vietnamese Greenfinch, Grey-crowned Crocias, Yellow-billed Nuthatch and Short-tailed Scimitar Babbler. On the Da Lat plateau alone, there are three endemic species.

A favourite birding site in Vietnam is Cuc

LIFE STYLE

Phuong National Park due to a combination of the continuous great birding conditions and the area's ideal weather. Located 120km south of Hanoi, the park consists mostly of rich tropical lowland and sub-montane forest, with trails leading up over forest covered limestone slopes. Many good species can be seen here such as Blue-rumped and Bar-bellied Pittas, together with White-winged Magpies, Eared Pitta, Red-collared Woodpecker and Brown Hornbills.

Another popular place for birders is Xuan Thuy National Park. It is a large coastal mangrove-fringed park that is protected as a Ramsar reserve. There are 215 species in Xuan Thuy, including 160 types of migrating birds and 50 types of water bird. Nine of these species, including the Black-faced Spoonbill and Spoon-billed Sandpiper are listed in the world's Red Book of rare animals. The number of Black-faced Spoonbill found in the reserve account for one-fifth of the species' global population.

According to Richard, the best time to observe birds is the first hours of daylight after dawn and the last few hours before dusk when birds are at their most active. It is very important to keep as quiet and still as possible and not to disturb the birds in any way.

To prepare for a birding trip, a good pair of binoculars and a "field guide" - a book that describes and illustrates the species of birds found in a particular area - are the most essential items. Comfortable clothing made of natural fabrics such as cotton is highly recommended for Vietnam's tropical climate. Try to wear grey or green clothes and avoid bright colors, particularly white, which will probably scare birds. Long-sleeved shirts and long pants should be worn in the forest to provide protection against biting insects.

A wide-brimmed hat or a cap is important, not only as protection against

Richard with two American clients.

the fierce tropical sun but also to break up the outline of your face when birding. For footwear, a comfortable pair of worn-in walking boots should be worn and a lightweight raincoat is essential at any time of the year. During the winter months in northern Vietnam a fleece or warm jacket will be needed.

Richard warns that birders should not be impatient, because they will probably spend hours a day without catching sight of any birds. They should not expect to be able to recognize every bird they see either, because even the most experienced birders make mistakes. Gradually, they will become better at identifying birds with practice.

He said birding was an extremely popular hobby in Europe, North America and Australia, and particularly in the UK and the United States. In recent years, birding and bird photography has become very popular in Thailand, Malaysia and Singapore and there are now many professional bird guides and bird photographers as well as thousands of amateur birders in Asia.

"Let us hope that this trend will spread to Vietnam before it is too late as wildlife and habitats are still disappearing at an alarming rate in Vietnam," Richard said.